

PO SPALIO VÉLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 52 (1690)

1958 m. liepos mėn. 2 d., trečiadienis

Kaina 15 kap.

PANAUDOKIME VISAS PRIEMONES TVIRTOS PAŠARU BAZĘS SUDARYMUI!

★ „Atžalyno“, „Artojo“, „Lenino keliu“ kolūkiai gamina ankstyvajį silosą.
★ 14 tonų vitamininio šieno pilies“, „Nemunėlio“ kolūkuose delsiama

Kiekvienai karvei — po 8 tonas siloso

Jau kelios dienos „Lenino keliu“ žemės ūkio arteilės narių pradėjo gaminti ankstyvajį silosą. Dabariniu metu ši sulinga ji pašarą ga-

ŠIENAPIŪTĖ PRASIDĖJO

Rokiškio tarybiniai ūkyje vyksta vitamininio šieno gamyba. Šiuose darbuose pirmuojant Rokiškio skyrius, pagaminės 14 tonų šio vertingo pašaro. 12 tonų vitamininio šieno pagamino Miltūnų skyrius. K. Kalnius

mina V-je brigadoje. Čia jau pagaminta virš 50 tonų siloso. Kitos brigados neturi natūralų plevų, jos gaminis daugiau siloso iš pašarinų šakniavaisių lapų, kūrūzų. Ankstyvojo siloso gamybai kolūkyje paskirta 70 ha natūralių plevų.

„Lenino keliu“ kolūkio žemdirbiai šiai metais stambiesiems raugociams užsibrėžę pagaminėti nemažai sultingų pašarų: kiekvienai karveli numatomai pagaminti po 8 tonas siloso. D. Kurklifytė

Ko laukiamas?

Vargu ar besurastum dabar žmogų, abejojantį siloso reikštę. Tačiau juo abejojant „Pilies“ kolūkio vadovai.

Sužinojės, kad kaimyniniuose kolūkuose pradėta ankstyvojo siloso gamyba, pirmiinkas Paliulis pasišaukė mechanizatorių Liepinį.

Nuo rytdienos pradėsime gaminti silosą, — pasakė pirmiinkas.

— Bet kad siloso ka-

poklė sulužusi, — atsakė mechanizatorius.

— Kada bus laisvas traktorių, nuvežk kapoklę į MTS, tegul atremontoja, — issakė pirmiinkas.

Kyla klausimas, kodėl kapoklės remontu nieks nepasirūpino ankstyvai? Kolūkio valdybos pareiga organizuoti, kad kapoklė kuo greičiau būtų atremontoja ir pradėta siloso gamyba.

J. Gaujia

PO SENOVEI

pažadas. Kolūkyje daug kalbama apie siloso gamybą, daug žadama, o darbai nepradėti.

Draugai nemunėliai, neaugi ir šemeti jūsų kolūkio siloso bokštas tilps rašalinėje?..

P. Vilkelis

Joniškio rajono Maišonių septynmetės mokyklos gamtininkų būrelis mokyklos teritorijoje pasodino du šimtus obelaičių, daug dekoratyviniu medžių bei krūmu, išsigijo bičių.

Nuo traukoje: mokytojas A. Rozenbergas ir laukinė gamtininkai prie bičių. J. Masilio (ELTA) nuotr.

RAJONO DŽD TARYBOS DEPUTATŲ ŽINIAI

Rajono DŽD vykdomasis komitetas praneša, kad šią metų liepos mėn. 8 d. 12 val. Rokiškio kultūros namų patalpose vyks rajono Darbo žmonių deputatų tarybos penktąja septintoji sesija. Sesijoje bus svarstomas klausimas „Dėl prekybos darbo pagerinimo rajone“.

ZAPOROŽE SRITIS. Sekdami žinomo Ukrainos mechanizatorius dukart Socialiniuoju Darbo Didvyrio A. Gitalovo pavyzdžiu, Melitopolio rajono žemės ūkio arteilės „Novyj mir“ kolūkietėlai ir mechanizatorių pritaikė pas save kompleksinę mechanizaciją auginant kūrūzus. Tam čia sudarytos dvi specjalios brigados. Kūrūzų augintojai organizavo rūpestingą pasėlių priežiūrą. Puikiai dirba kultivuojant kūrūzus traktorius Vilkoras Serdiukas. Jis per pamainą apkultivuoja iki 30 hektarų, esant normai 15 ha.

Nuo traukoje: V. Serdiuko agregatas purena kūrūzų tarpueilius ūkyje „Novyj mir“. A. Krasovsko (TASS) nuotr.

Pradėjo gaminti

ankstyvajį silosą „Atžalyno“ kolūkio žemdirbiai. Atžalyniečių kiekviena jungtinė brigada šiai metai numato paruošti kolūkio gyvuliams po 50 tonų šio maistinio pašaro. Siloso gaminiai iš įvairių daugiametų žolių, piktžolių.

Ankstyvojo siloso gamyba susirūpino taip pat „Artojo“ žemės ūkio arteilės narių. Visos brigados šiai metai pagamins 250 tonų ankstyvojo siloso. Dabariniu metu pradėta jo gamyba.

H. Daugaitė

Joniškio rajono Maišonių septynmetės mokyklos gamtininkų būrelis mokyklos teritorijoje pasodino du šimtus obelaičių, daug dekoratyviniu medžių bei krūmu, išsigijo bičių.

Nuo traukoje: mokytojas A. Rozenbergas ir laukinė gamtininkai prie bičių. J. Masilio (ELTA) nuotr.

Kad kūrūzu nereikėtu ravēti rankomis

Iš bandymų ir pirmąjančių kolūkų praktikos matyti, kad galima gerai išauginti kūrūzus ir visiškai neravinti rankomis. Bet ar visi kolūkiai atkakliai to siekia?

Laiku ir rūpestingai akėti kūrūzus — visų svarbiausia. Kėdainių rajono „Piliakalnio“ kolūkio antrojoje brigadoje pirmą kartą kūrūzus akėjo tik lada, kai jie jau sentai žaliai. Sliprai suželusios buvo ir piktžolių. Akėčios joms pakenkė, bet ir pačių kūrūzų nepagailėjo. Piktžolių suspėjo gerai išsaknyti. Akėjimas mažai davė naudos. Dauguma piktžolių išliko.

Čia, žinoma, kaijas kolūkio vadovų apsilaidimas. Tačiau tokiai kolūkiai, kurie pirmą kartą akėti kūrūzus lada, kai piktžolių išlenanda į dirvos paviršių ir tampa pastebimos, teko matyti nemaža. Ramygulos rajone tai beveik masiškas reiškinys. Laibai neteisinga praktika.

Tenka pagirti Dotnuvos rajono „Liaudies“ kolūkio pirmąją brigadą, kur kūrūzai buvo nuakėti praėjus vos 4–5 dienoms po sėjos. Piktžolių lengviausiai paželdžiamos, kol dar nesuspėjo visai išlisti, ir laukas atrodo švarus, juodus.

Pažarstykimė tokiai dirvai ir pažymėjime daugybę baltų piktžolių diegelius. Joms akėčios labai balsios.

Antrą kartą akėjanti kūrūzus, reikia kreipti dėmesį ne į piktžolių vystymosi eigą, bet į pačius kūrūzus. Akė-

jiui labai jaučios ne tik iš sėklos besikalančios piktžolių, bet ir dygštą kūrūzai. Baltas kūrūzo diegelis, vos akėlūrballo palieštas, nulūža ir dažniausiai nebealanga.

Dažniausiai kūrūzai vėl akėtini, kai daigai išleidžia po antrą lapelį ir nebe taip bijo akėčių. Ilgai atidėlioli šio akėjimo taip pat negalima, nes kartu stiprėja ir piktžolių.

Jei po akėjimo piktžolių vis dar yra, laigeriausia kovos priemonė prieš jas — herbicidas 2,4-D. Prieš tai reikia pasitikrinti, kokios vyrauja piktžolių. Priniausia reikia purkštintuos kūrūzus, kur vyrauja kryžmažiedės piktžolių: garstukai, dirvinių rūdikalai, člužutės, trikerės žvaginės ir balandos bei usnys. Šios piktžolių paprastai vyrauja po kaupiamųjų pasėtuose kūrūzuose.

Séjant kūrūzus lengvoje žemėje, ypač po vasarajoaus, dažnai vyrauja mažos varpinės piktžolių — šerylės. „Piliakalnio“ kolūkio pirmojoje brigadoje iškvetiama pasėtuose kūrūzuose Jos pilte pasipylė. Vienintelė išėlis — skubiai dar kartą akėti ir vėliau slipriai purenai tarpueilius.

Kai priešsėliai, o kartu ir kūrūzuose augančios piktžolių būna įvairūs, herbicido normą reikia nustatyti pagal jautriaujas piktžolių. Kur auga herbicidui atsparesnės piktžolių, pavyzdžiui, rugiagėlės, rūgčiai, vijokliai, kežiai, — purkštinti po du kartus.

Ypatingai svarbu nesuvėlini purškimo, nes sendamos piktžolių darosi atsparesnės. Pernai Kėdainių rajono „Piliakalnio“ kolūkyje kūrūzai buvo nupurkštinti per vėlai ir piktžolių nelšnyko. Šiemet antroje brigadoje piktžolių vėl beveik kalpė pleva suželė, o kada bus purškiamas — neaišku. Kolūkis neprisirengia iš MTS atsivežti purkštinti

vę. Be to, nel Šėtos MTS, nel kolūkis neapsirūpino herbicidais. Cia teisieg gresia pavojus pražudyti kūrūzus.

Iveikus piktžolių, kūrūzus reikia salietruoti. Girdėjome pasiteisintim, kad mažos azotinės trąšų paskyros. Viejoj yu galima plačiai panaudoti srutas.

Didžiulę reikšmę kūrūzams turi dažnas tarpueilių purenimas. Tyrimais nustatyta, kad kiekvienas purenimas geroje dirvoje pakelia kūrūzų derlių vidutiniškai po 50 cm žaliuosios masės iš hektaro.

Aplankytuose vidurio Lietuvos rajonuose kūrūzai dar nedideli, bet ir čia netrukus reikia masiškai pradeti tarpueilių purenimą, o kai kur jau ir dabar laikas. Pirmą kartą tarpueilius reikia purenai praėjus 4–5 dienoms po paskutinio akėjimo, o ne laukti 10–12 dienų, kaip tai daroma „Piliakalnio“ kolūkyje. Per tokį ilgą laiką piktžolių sustiprėja ir spėja paimti daug maisto medžiagų, o paskui skursta kūrūzai.

Iki to laiko, kol kūrūzų lapai uždengs vagas, tarpueilių turi būti supurenti jokiu būdu ne mažiau, kaip du kartus. Dažnas purenimas reikalingas ne tik piktžoliems sunaikinti. Purenant į dirvą išleidžiamas oro, sustiprėja bakterijų darbas, o jos gaminiai maistą kūrūzams. Todėl purenai reikia ir švarių dirvų, jei tik ji supuolusi.

Tie kolūkiai, kurie rūpestingai akėti kūrūzų pasėlius, stropiai purens tarpueilius, reikiamai palėpti pasėlių ir, reikaliui esant, naikins piktžolių herbicidais, gali visiškai išvengti rankomis arba bent sumažinti ši darbą iki minimumo ir užauginti puikų kūrūzų derlių.

A. BUDVYTIS
Žemdirbystės mokslinio tyrimo instituto bendradarbis
A. PETRAUSKAS
(Sutrumpinta iš „Tiesos“ Nr. 151)

Kolūkių partinėse organizacijose

I DARBA ĮTRAUKTI VISUS KOMUNISTUS

"Lenino keliu" kolūkio partinė organizacija savo darbą šiemet nukreipė svarbiausiaems kolūkio ekonominio stiprinimo uždaviniams spręsti. Atvirose ir uždaruoose partiniuose susirinkimuose buvo svarstyti tokie klausimai, kaip socialistinių įsipareigojimų žemės ūkio produktų gamybai padidinti, pavasario sėjos eigą, Anykščių ir Viešiejų rajonų žemės ūkio darbuotojų kreipimaisi ir kt. Svarstytais klausimais kolūkyje buvo atliktas kai kuris darbas. Bet čia partinė organizacija ir jos sekretorius drg. Jankuvienė nešvengė kladų, darbe prieleido eilę trūkumų. Tokie trūkumai yra būdingi ir kai kurioms kitoms kolūkių partinėms organizacijoms.

Visuose susirinkimuose, visais svarstomais klausimais aktyviai pasisako komunistai Rukokas, Jankuvienė, Zaborskis, Bočarova, Villius, Sokas. Ir tai suprantama. Juk šiemis komunistams visuomet pavedama paruošti susirinkimui vieną ar kita klausimą, jie geriau žino esamą padėtį kolūkyje. O kur kiti komunistai, kaip Rinkevičiutė, Baltrūnas, Cicinskas, Žindulytė, Vosylius? Jie beveik nlekuojet susirinkimuose nepaprasto žodžio, o tik pasėdi, pasiklauso. Jų neaktyvumo priežastis yra ta, kad partinė organizacija neįjungia ju i pasiruošimą susirinkimams, neduoda uždavinį patirkinti esamą padėtį ir apie tai pranešti susirinkime. Neteisingai yra daroma, kada tokie klausimai, kaip gyvuliuose žodžiuose pagerinimo ir pan., yra pavedami ruoštū tik vienam komunistui. Žymiai geriau būtų išanalizuoti visus trūkumus, jei klausimą ruoštū 3–4 žmonės.

Šiemet pavasario sėja kolūkyje vyko pavėluotai. Bet partinė organizacija pasitenkinot kolūkio pirmmininko drg. Zaborskio ataskalta aplie darbų eigą gegužės pabaigoje vykusia-

me partiniam susirinkime. Jokios priemonės sėjos darbams paspartinti nebuvovo numatytos. Šiuo klausimu net ne pasisakė né vienas komunistas. Panašiai buvo svarstytais ir Kamajų kultūros namų darbas. Nors kultūros namai dar siplnai dirba, bet partinis susirinkimas jų darbo pagerinimui jokių priemonių nepriėmė. Viskas pasibaigė apsvarstymu.

Partinė organizacija dar siplnai kovoja už pritimi nutarimų pilnintį įgyvendinimą. Jų vykdymu daugiau domimasi pradžioje, o vėliau viskas užmirštama. Pavyzdžiu, gegužės pabaigoje partinis susirinkimas įpareigojo kolūkio valdybą nupirkli 40 karvių. Tik paskutiniu laiku buvo nupirktos 22 karvės. Nors karvų pirkimui buvo visos sąlygos, bet partinė organizacija susitaikė su kolūkio pirmminiko neryžtingumu ir nepareikalo nutarimą pilnintini įvykdysti. Norint įvykdysti partijos iškeltą uždavinį, reikia 100 ha žemės ūkio naudmenų šiemet turėti nemažau kalp po 8 karves. Kolūkui dar reikės įsigytį virš 40 karvių. Bet šiuo klausimu dar labai mažai padaryta. Iki šiol iš vienos karvės primelžlama per dieną po ne-pilnus 8 litrus pleno. Kad įvykdysti įspareigojimus, reikia primelžti nemažau 10 litrų. Bet kalp padidinti peleno primelžimą, partinė organizacija dar nenumatė priemonių.

Štai metais kolūkyje daug padaryta pašarų bazei siplinti. Daugiau kaip 200 kolūklečių prie pasodybių sklypų pasėjo kukurūzus, pašarinus ir cukrinius runkelius. Jų priežiūrai, o taip pat visų pasėlių priežiūros darbams kontrolluoti partinis susirinkimas nutarė sudaryti iš aktyviausių kolūklečių visuomeninės inspektorės grupę. Iki paskutinio laiko tai dar nebuvovo padaryta.

Pasitaiko, kad partinė organizacija svarsto blo-

gai paruošta klausimą ir todėl, paviršutiniškai išanalizavusi esamus trūkumus, priima nutarimus, kurie jokios praktinės naudos negali duoti. Pavyzdžiu, šių metų pradžioje buvo svarstytais komjaunimo organizacijos darbas.

Partinis susirinkimas nutarė nurodyti komjaunimo organizacijos sekretoriui drg. Trečio-kaitai, kad reikia geriau dirbti. Nekonkretus, nedalykiškas nutarimas komjaunimo organizacijos darbu naudos nedavė. Todėl neatsitiktina iki šiol komjaunuolių nedalyvauja kolūkio gamyboje, iš viso neauga komjaunimo elės.

Pagrindintis partinės organizacijos darbo trūkumas yra tas, kad jos sekretorius drg. Jankuvienė visus klausimus, visų nutarimų vykdymą stengiasi apripioti. Šiam darbu nepritraukiami visi komunistai. Galima duoti atskiriems komunistams partinius įpareigojimus, pavedant jems pritimi nutarimų vykdymo kontrolę, darbų eigos patirkimą ir t.t. Tai labai pakeltų komunistų aktyvumą, sustiprėtų jų ryšys su pačia organizacija.

"Lenino keliu" kolūkio partinė organizacija savo skaitlingumu ir kokybiniu sudėtimi yra viena iš stipriausių kolūkinių organizacijų. Aišku, kad ji gali sekmingai pašalinti savo darbo trūkumus ir daug nuveikti stiprinant kolūkio ekonomiką. Tam svarbiausia sąlyga – užsibrėžtų uždavinį vykdymul įtrauktį visus komunistus, duoti jems konkretius uždavinius, griežtai reikalauti juos įvykdysti.

Dabar, kada visi žemės ūkio darbuotojai sprendžia ypač didelius uždavinius didinant gyvulininkystės produktų gamybą ir keliant laukų derlingumą, kolūkio partinė organizacija turi būti visų darbų organizatorius, naujų priemonių įgyvendinimo iniciatorių.

A. Stašys

TERNOPOLIO SRITIS. Zborovo rajone general organizuota moksliškė ateitinė propaganda. Specialiosse patalpose įrengti stendai ateitinėmis temomis.

Nuo traukoje: lektorius A. A. Balickis praveda pasikalbėjimą apie religijos kilmę.

B. Šendleras (TASS) nuotr.

PASIGAMINKIME PAKANKAMAI ANKSTYVOJO SIOSO

A. SLIVINSKAITĖ
rajono žemės ūkio
inspekcijos vyr.
zootechnikas

lių ir specialiai auginamų silosinių kultūrų silos turi žymiai daugiau baltymų už pašarinus šakniavaistus. Pavyzdžiu, viename dobilų atolo siloso kilograme yra 8 kartus daugiau baltymų, negu kilograme pašarinų šakniavaistų. O baltymai ir yra viena svarbiausiai maisto medžiagų. Jos dažniausiai trūksia žemės pašarų racionuose. Be to, siloso pašarinio vieneto savikaina 1,5–3 kartus mažesnė, negu pašarinų rinkelių.

Jau liepos mėnuo, o siloso gamybos daugelis kolūkių dar nepradėjo. Taip "Gegužės Pirmosios", Salomėjos Neries vardo, "Piliis", "Socializmo keliu", "Nemunėlio" ir kiti kolūkiai. Laikas būtų šių žemės ūkio arteilių vadovams baigtis nerangų pasiruošimą šiemis darbams ir pradėti juos vykdyti.

Kiekvienas rajono kolūkis, tarybinis ūkis, norėdamas pristauginti pakankamai žaliavos siloso gamybat, turi išplėsti auginimą tokią silosinių kultūrų, kurios geriausiai atitinką dirvos ir klimato sąlygas. Auginimui reikia parinkti ne vieną, o kelias silosines kultūras, iš kurų būtų galima pagaminoti ankstyvojo, ir vėlyvojo siloso.

Plečiant silosinių kultūrų plotus ir siloso gamybą, negalima, iš kito pusės, paneigtai šakniavaistų reikšmės apribinant galvijus sultingais pašarais. Rajono kolūkiai, palyginus su 1957 metais, šiais metais padidino pašarinų šakniavaistų plotą 205 ha. Kiekvienai karvel teks po 3 tonas pašarinių šakniavaistų.

Jau liepos mėnuo, o siloso gamybos daugelis kolūkių dar nepradėjo. Taip "Gegužės Pirmosios", Salomėjos Neries vardo, "Piliis", "Socializmo keliu", "Nemunėlio" ir kiti kolūkiai. Laikas būtų šių žemės ūkio arteilių vadovams baigtis nerangų pasiruošimą šiemis darbams ir pradėti juos vykdyti.

Dėl vėlyvo pavasario šiemet sunku tikėtis labai gero pašarinų kultūrų derliaus. O trūksiant pašaro, nukenčia gyvulininkystė.

Tačiau dabar kolūkiai turi palankias galimybes paruošti apsčlaičių sultingo pašaro. Šiemet ne tik plevoose, bet ir pakelėse, galulaukėse, pamiskėse, miškuose, pelkėse, paupliuose, paezerėse labai gausu žolės, kuri yra puiki žalia masė anksčiau įvyjam silosus pereuošti.

Nepamirškime, kad jėigu negaminime siloso, pilnai neparuošime stambijuojančius pašarų, negalėsime padidinti gyvulininkystės produkty gamybos. Tik tvirta pašarų bazė įgalins rajono kolūklius įvykdysti savo įspareigojimus gyvulininkystės ūkiui išvystyti.

ŽINIOS

apie darbų eigą rajono kolūkliose 1958 m. birželio 30 d.
(plano įvykdymas proc.)

Eli. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Išdirbtų kūkurių pirmą kartą	Seklinių išdirbtų kūkurių tarpteliai	Išleisti cukrinį runkelį	Suartu pildymu	Pagaminta siloso						
1. Liudo Giros v.	86,9	100,0	60,0	8,2	1,3							
2. "Naujas gyvenimas"	17,2	100,0	80,0	12,4	—							
3. "Nemunėlis"	80,0	—	—	47,6	—							
4. Marytės Melnikaitės v.	50,0	100,0	66,6	9,8	—							
5. "Pergalė"	100,0	65,0	30,0	36,9	—							
6. "Piliis"	100,0	100,0	50,0	29,4	5,0							
7. "Pirmyn"	56,0	80,0	56,0	7,6	—							
8. "Rageliai"	40,0	75,0	41,8	9,4	—							
9. Salomėjos Neries v.	100,0	89,2	78,5	11,9	5,7							
10. "Socializmo keliu"	100,0	100,0	35,7	30,7	—							
11. "Tarybų Lietuva"	56,0	90,0	30,0	—	—							
12. "Tikruobu keliu"	40,0	83,3	83,3	—	—							
13. "Žalgirė"	100,0	100,0	57,1	5,5	—							
Viso:	68,0	82,8	53,0	16,7	0,8							
Rokiškio MTS zona												
1. "Artojas"	100,0	100,0	100,0	29,7	—							
2. "Ažalynas"	—	100,0	71,4	38,5	—							
3. "Duokiškis"	100,0	100,0	70,0	12,5	—							
4. "Gegužės Pirmoji"	100,0	86,6	86,6	178,5	—							
5. "Jaunoji gvardija"	—	—	—	—	—							
6. "Lenino keliu"	33,3	20,0	16,0	105,7	4,7							
7. "Mičiurino v."	—	100,0	100,0	25,0	3,9							
8. "Setekšna"	10,0	100,0	20,0	—	—							
9. "Už taiką"	—	—	—	—	—							
10. "Vyturyš"	100,0	50,0	50,0	50,0	—							
11. "Žalgiris"	—	50,0	50,0	58,5	—							
Viso:	31,2	63,5	50,2	31,6	0,9							
Panemunėlio MTS zona												
1. "Artojas"	100,0	100,0	100,0	29,7	—							
2. "Ažalynas"	—	100,0	71,4	38,5	—							
3. "Duokiškis"	100,0	100,0	70,0	12,5	—							
4. "Gegužės Pirmoji"	100,0	86,6	86,6	178,5	—							
5. "Jaunoji gvardija"	—	—	—	—	—							
6. "Lenino keliu"	33,3	20,0	16,0	105,7	4,7							
7. "Mičiurino v."	—	100,0	100,0	25,0	3,9							
8. "Setekšna"	10,0	100,0	20,0	—	—							
9. "Už taiką"	—	—	—	—	—							
10. "Vyturyš"	100,0	50,0	50,0	50,0	—							
11. "Žalgiris"	—	50,0	50,0	58,5	—							
Viso:	31,2	63,5	50,2	31,6	0,9							

Juos išugdė Tarybų santvarka

Žmogus prie turbinos

Ankstus rytas. Didelis, purpurinis saulės skritulys, pasirodės iš už tolumoje dunksančio miško, ryškiai apšviečė visą aplinką. Kalneliai, krūmokšniai, plačiomis plevomis apjuostos Panemunėlio apylinkės pabudo iš giliaus miego. Rytmečio tylą sudrumsė į laukus genomas bandos triukšmas. Iš sodybų pasipylė juodmargės, žalmargės kervės, baltagarbanės avys, šokinėdami išbėgo verslai. Nelengva piemens dalia — susitvarkyk, kad nori su tokiais neramais padarais! Jelgū jie pridarys kokį nuostolių — žlūrek, šeimininkas ir nulups kaili... O galva tokia sunki, taip norisi dar nusnūsti valandžiukę. Bet jau girdėti piktas šeimininkės baštas. Laiku apie šviesią vaikysle?

neatsikelsi — bus dar blogiau. Miegūstomis akimis Jonukas išlenda iš guolio...

* * *

Žemė augino duoną ir turtus tiems, kurie turėjo plačius valakus, kurieems užteko lėšų samdytis bernus, ptemenis, tarnus. Gausu tokiu išnaudotojų buvo Panemunėlio apylinkėje. Septynerų metų Jonukas išėjo tarnauti pas buožes. Teko lankstyti nugara ponut Tubeliui, kur dirbo ir Jonuko tėvas. O namuoše vis trūko duonos kąsnio. Išnaudotojai plirkio ir pardavinėjo samdinį rankas, susikraudami sau iš to didžiulį pelną. Ar galėjo pagalvoti tada neturtingų darbo žmonių vaikai apie moksą, o dirbtis norist?

...Bėgo dienos, slinko metai. Ateidavo žaltis pumpurais pasipuošęs pavasaris, greit prabėgavo vasara, nūrus rudo, rūšloji žiema. Praslanko audringi kovos už Tarybas metai. Daug pasikeitimus ivyko ir Jono Pečiūros, buvusio buožių pastumėlio, gyvenime. Susikūrus tarybų santvarkai, Jonas ima dirbtis „Lino“ fabrike. Buržuazinius metais buvusi primityvi linų apdirbimo dirbtuvėlė pradėjo audringai augti, plėtotis.

Greti slinko laikas. Remontuojant atsivežtasiast stakles, nemažai padirbėjo ir Jonas Pečiūra. Žingsnis po žingsnio Jonas žengė pirmyn, jo žinios augo, akitatilis plėtėsi. Draugų pagalba, atkaklus ryžtas ir valia igalino paslekti tai, apie ką ne kartą savaido Jonas — jis galėjo valdyti mašiną.

* * *

Neatpažstamai pasiekė „Lino“ fabrikas šlandien. Kas dieną jis augo, plėtėsi, modernėjo. Fabriko elektros jėgainėje nebematysi dulkių darbininkų, nebéra vagonėlių, vežiojančių spalius. Technika užvaldė visus primityvius įrengimus. 1957 metais sumontuota nauja ilgo linų pluošto perdirbimo mašina. Čia, prie šios mašinos, turbinos brigadininku ir dirba Jonas Pečiūra.

...Ilga linų šaudelių virtinė pradingsta mašinos žlotyse. Tarytum alkanas žvėris ji nepasitenkiniai duodamu kąsniu ir reikalauja daugiau ir daugiau. Linai patenka ant didelių geležinių volų, minami,

perdirbami toliau. O ilgosios mašinos kitame gale stovinti moteriškė jau nuima švelnius kaip šilkas geltų linelių pluoštas. Pluoštas perdirbtas. Galima jis siusti į plačiosios mūsų Tėvynės audimo fabrikus, įmones, gaminti vertlinas medžiagą.

Galingai ūžia turbinas. Kad jos ūžimas ne-nutrukty, našlai vyktų darbas, ją rūpestingai prižiūri Jonas Pečiūra. Prie mašinos dirba 17 žmonių. Kas nespėja, kam iškyla kokie nors sunkumai, j pagalbą at-eina brigadininkas.

Puikiai dirba, — savo mašina džiaugiasi brigadininkas. — Gerai dirbtis su tokiu galūnū... Per parą jis pervaoro apie 20 tonų linų šlaudelių.

Gražiai apie turbinos brigadininką Joną Pečiūrą, jo darbą atsiliepia „Lino“ fabriko vadovybė. Išdirbtos normos turbinos brigada visuomet ivyko 130—140 procentų.

— Jonas Pečiūra — visiems darbininkams puikus pavyzdis, — kalba fabriko partinės organizacijos sekretorius dr. Juodellis. — Kaip ir daugelį mūsų pirmajančių žmonių ji išugdė Tarybų santvarka, šaunus darbininkų kolektyvas.

O. Valečkaitė

TRUMPAI

„Pergalė“ kolūkio kolūkiai organizavo ekskursiją į Rygą, kur susipažino su Latvijos TSR sostine.

F. Jurgutis

Pirkėjai patenkinti

Kasdien dešimtys, o kartais ir šimtai žmonių užsuka į pačiam Panemunėlio tarybiniu ūkio centre esančią krautuvę. Čia visuomet yra gausus prekių, kaip maisto produkty, įvairių medžiagų, avalynės ir kitų, pasirinkimasis.

Mes kalbamės su krautuvės vedėja Ona Ragauskienė.

— Prieš porą metų labai sunkiai sekėsi su planu įvykdymu, — sakė Ragauskienė. — Dabar to nėra. Birželio mén. planą įvykdžiau 102 proc. Besikalbėdama su kitų krautuvėlių vedėjais, aš priėjau išvadą, kad labai svarbu yra skonigai išdėstyti prekes, atvežti tų prekių, kurios turi didžiausią pareikavimą.

Toliau Ragauskienė pasakoja, kad nemaži šapelio klekliai gulėjo rietimuose net 4 metus. Moterišké pažūrės, paklaus kainos — ir viskas. Nesenai Ragauskienė, atkūpusi suknutei reikalingą klekį šapello, gražiai aptaisė manekėnā. Tai sukėlė didelę pirkėjų paklausą.

Didelis pareikalavimas yra kultūrinėms būtinėms prekėms. Radijo baterijas nesenai nusipirko Edmundas Kubilius, Lionginas Kepalas ir kt. Nuo metų, pradžios buvo pardideimtys viracių, kostiumų ir kitų daiktų.

Krautuvėje pavyzdinė švara, ant visų prekių pažymėtos kainos, pirkėjai aptarnaujami greit ir mandagiai.

S. Vainius

milljardo rublių, o tuo tarpu 1953 metais — tik 2 milijardai rublių.

Aukso raidėmis stenduose išrašyti milžiniški kazachų tautos pasiekimai vystant socialistinę kultūrą. Iki Didžiojo Spalio Kazachstanas buvo visiškai neraštinga šalis. Dabar tūkstančiuose mokykluose, technikumų, 26-se aukštosiose mokyklose mokosi daugiau kaip pusantro milijono žmonių. Respublikoje yra 98 mokslo įstaigos. Leldžiamų Kazachstane knygų tiražas dabar 4 tūkstančius kartų viršija 1913 metų tiražą!

Kazachijos TSR paviljonas ryškiai parodo įsmintingą Komunistų partijos nacionalinę politiką, kurios dėka mūsų respublika, broliskų tarybinių tautų padedama, siekia naujų laimėjimų komunizmo statyboje.

M. RUSTEMOVAS
Kazachijos TSR paviljono direktorius

JAUNIMO ŠVENTĖ

Birželio 29 d. prie Ruopiškio ežero Rokiškio rajono jaunuolai ir merginos atšventė Tarybino jaunimo dieną. Su meninė programą pasirodė „Socializmo kelto“ kolūkio savi-

S. Kregždaštė

Iš paskutinio pašto

Ką rodo „Kelrodis“?

Rokiškio kelto eksploracijos rajono raudonajame kampelyje kabos sienai kraščio „KEL-

RODIS“ ketvirtas numeris, sveikindamas visus su Gegužės Pirmosios švenčių.

Ką rodo šis „KELRODIS“? O gč tei, kad kelto eksploracijos rajono vadovai, profsą Junginė organizacija atsiklo nuo gyvenimo mažiausia dviej mėnesiais.

gamybą. 22 procentai 1957 metais valstybei pristatyti vilnos gauta iš Kazachstano. Respublikos kolūkiose ir tarybiniuose ūkiose prikerpama daug ir geras vilnos. Parodos lankytojai domisi stendu, kuris pasakoja apie Pavlodaro srities tarybino ūkio Nr. 23 pašiekimą. Šis ūkis turi 36 tūkstančius avių. Nuo kiekvienos jų praeitais metais prikirpta po 4,2 kilogramo vilnos.

Kazachstane metai po metų plečiamai medvilnės plotai, didinamas jos derlingumas. Atskiri paviljono stendai skirti medvilnės augintojų pašiekimams. Tarybiniis ūkis „Pachta Aral“ kasmet sėja iki 5.500 hektarų medvilnės. Per pastaruosius dvejus metus vidutiniškai iš hektaro buvo gaunama po 32 centnerius medvilnės.

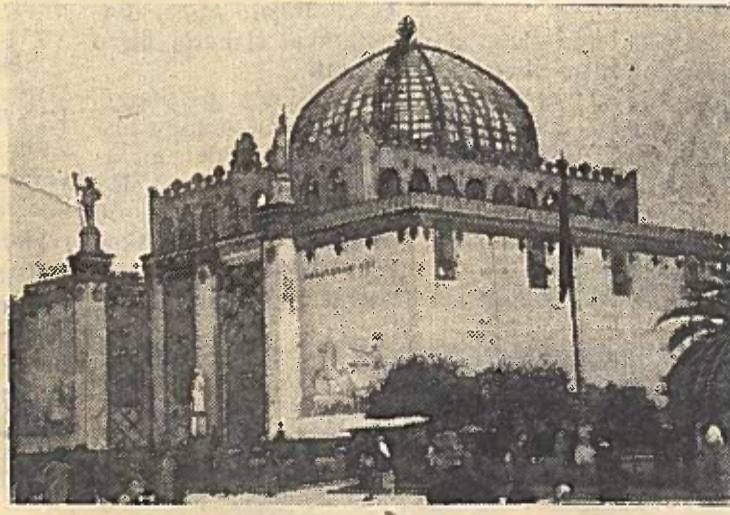
Paviljone lankytojai mato, kaip kyla mūsų kolūklių ekonomika. 1957 metais respublikos žemės ūkio artelių pintinės pajamos buvo 5,7

LAISKAI IŠ VISAS JUNGINĖS ŽEMĖS ŪKIO PARODOS

KAZACHSTANO TURTAI

Parodos centre, netoli Centrinio pavilio, stovi gražūs, nacionalinio stilus rūmai. Tal Kazachijos TSR paviljonas. Jos salėse demonstruojami gausūs eksponatai ir stendas ryškiai atspindi tuos milžiniškus laimėjimus, kuriuos pastekė Kazachijos laudis, vyslydama

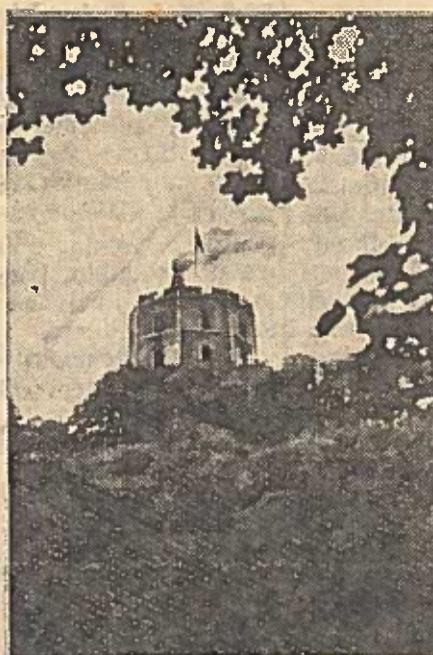

pramonę, žemės ūkį, moksą ir kultūrą. Skaičiai, diagramos vaizdžiai pasakoja: Tarybų valdžios metais pramonės produkcijos gamyba respublikoje padidėjo 40 kartų, grūdų — 11 kartų, medvilnės — daugiau kaip 10 kartų. Kazachstano pasidili-

džiavimas — turtai, kuriuos davė per amžius nejudinti plėšiniai. Derlingas respublikos šlauros ir šiaurės-vakarų dirvai, kurios buvo laikomos netinkamomis javams auginti, tarybių žmonės pavertė stambia šalies grūdų baze. Maždaug per tre-

jus metus Kazachstane išsavinta daugiau kaip 21 milijonas hektarų plėšinių žemės.

Parodoje plačiai padidoma, kaip Akmolinsko, Kustanajaus, Kokchetavo ir kitų sričių kolūkliose bei tarybių ūkiose išsavinės įmigracijos pajamos naujos žemės. Sun-

Žurnalu puslapiuose

Polimerais vadinami daug molekulių turinčiniai junginiai arba didžiulės cheminių molekulių, susidarančios nuosekliai chemiškai prisiųjungus viena prie kitos tūkstančiams ir dešimtims tūkstančių paprastų molekulių. Polimerai turinčios savybių: jie labai tvirti ir elastinė, patvarūs aukštoms ir žemoms temperatūroms, juos nesunku perdirbtai į įvairius gaminlius. Todėl nenuostabu, kad jie labai plačiai naudojami daugelyje pramonės šakų ir sėkmingai paketinėja metalus, vilnų, medvilnė bei kitas.

Balandžio 8 d.

bus molekulinė sintetinių medžiagų gamybos didžumas darbar daug kuo nulemia tolesnę technikos pažangą, įgalina neregėtu mastu išplėsti piglių, puošnių ir patoglių liudies vartojamų reikmenų gamybą.

Trečiajame žurnalo „Nauka ir ūzis“ numerijoje išspausdintas akademiko N. Semionovo straipsnis „Polimerų amžius“. Jame nurodoma, kad polimerų sukūrimas ir praktinis pritaikymas – vienas svarbiausių šiuolaikinės chemijos laimėjimų. Šiuo metu, rašo akademikas Semionovas, be platus ir vis didžiančio sintetinių stambiamolekulinių medžiagų naudojimo nebūtų galima vystytis raketų technikos, automobilių ir aviacijos pramonės, mašinų gamybos, elektros ir radio technikos, laivų statybos ir daug kitų liudies ūkio šešku.

Sintetinės medžiagos nustojo buvusios surogatais arba nepilnaverčiai natūraliųjų medžiagų (metalo, tekstilės pluoštų, natūralaus kaučuko) pakaitalais, kuriais jos buvo dar prieš 20–25 metus.

Dabar sintetinės slampiopolimerinės medžiagos – tai nauja medžiagų klasė. Jų savybės ir galimumas sparčiai jas

Polimerų amžius

Įdiegti į įvairias pramonės šakas žymiai viršija iš anksčiau žinomas natūraliųjų medžiagų. Tai užlikrina joms didžią ateiši. Jau 1956 metais pasaulyne plastinių gamyba (be TSRS) pasiekė maždaug 3.500 tūkstančių tonų, sintetinio kaučuko – 1.400 tūkstančių tonų, o dirbtinio ir sinetinio pluošto – apie 2.500 tūkstančių tonų. Šiuo metu pasaulyne sintetinių polimerinių medžiagų gamyba jau daugiau kaip dvigubai viršija aluminio, cinko, vario ir kitų spalvotųjų metalų gamybą. Galima numatyti, kad po 15–20 metų pasaulyne polimerų gamyba prilygs maždaug dviejems trečdaliams dabartinės plieno gamybos.

Daugelis polimerų (polivinilchloridas, poliilenašas, nailonas ir kiti) sėkmingai užima spalvotųjų metalų vietą kabelių pramonėje, chemijos aparatuose, maisto mašinų gamyboje ir kitose pramonės šakose. Ypač didelę reikšmę liudies ūkiui turi vardinėji armuoti plastikai. Tvirtumu jie beveik prilygsta diuralininiui ir net kai kurių rūšių plienui. Tuoj pat metu šie plastikai yra lengvi, elastinė, turi geras elektros izoliavimą.

Derindami putplastus su medžiu, armuotais plastikais, chemikalais lengvas, tvirtas konstrukcijas, kurios plati naudojamos lektuvų, laivų, automobilių ir vaagonų gamyboje.

(B. d.)

KAI PRAŽYDO PAPARTIS...

Štai jau septyni šimtmeciai, kai pagal seną lietuvių liaudies padavimą kasmet Joninių naktį prazysta stebuklingas paparcio žiedas. Tačiau dar niekad Lietuvoje neleipsnojo tiek laužų, kiek šiemet. Beveik kiekvienam name mieste, miestelyje taip dieną skam-

bėjo linksmos dainos, aukštai kilo tradicinės „Jonų slpuoklės“, nuo taiklių vaikinų rankų dužo molinialai puodai... Bet negi viską išskaičiuosi, visur pabasi, viską pamatysi! Tad pasitenkinsime žviltterėj, kaip praėjo šiliaudies šventė nors keliose vietose.

...Mes senajame Gedimino pilies bokšte. Cia pat, greta, ant bokšto viršančių, versdamas tirštus dāmų kamuolius, dega Joninių aukuras. Nuo čia kaip ant delno matyti visas šventinės Vilnius. Štai ten, aptejoje, Gedimino aikštėje, jau baigė suktis

savivelklininkų rateliai, nutilo estradoje dainos. Vakaro suteimoms palengva gaujant miestą, vingiuojančia upės juosta atplaukia žibintais, fakelais spinduliuojanti laivų flotile. Jie plaukia pasroviui Vingio parko link, kur netrukus suliepsnos Joninių laužai ir prūžys partis...

O kol dur jis nespėjo prazysti, paskubekime į Kauną.

...Iš Dainų slėnio po koncerto žygiuoja didele, linksma Kauno saviveiklininkų eisenai. Greta kauniečių koja kojon žengia ir jų svečiai – Tartu šukų fabriko mišrus choras „Kannel“, Slovakijos Bratislavos miesto delegacija. Nuolatos nūšintant įvairiaspalvėms raketoms, jaunimas su fakelais traukia miesto gatvėmis. Netrukus jie paskuka Nemuno ir Neries santakos link ir dingsta mums iš akių. Dar ilgai girdeti iš ten sklindant linksmą juoką, dainas, muziką. Ir kur bepažvelgtum į Ažuolyno, Napoleono kaino, Kauno pilies, Panemunes ar Lampėdžių pusę – visur dangus raudonuoja Joninių laužų gaisrais...

Nuo seno žinomas griežtas Joninių įstydumas – kas būdamas šioje šventėje nedalyvaujaučios jos linksmybėje ir pramogose, tam turi būti maunamas ant galvos moliinis puodas arba niurus tinginys turi būti metamas į vandenį. Bet, kiek teko girdeti, nei mauti ant galvos puodo, nei mesti į vandenį šiemet niekam neteko...

Nuotraukoje: Joninių aukuras senajame Gedimino pilies bokšte. Tekstas ir nuotr. Z. Serapino

Turtinama respublikos fauna

Rumunijoje, Bulgarijoje, Čekoslovakijoje ir kitose Europos šalyse yra plačiai paplitę fazanai. Mūsų respublikoje juos galima matyti tik zoologijos sode.

Yra žinoma, kad dar prieš pirmąjį pasaulyni karą fazanai gausiai veisėsi Kauno, Kapsuko, Tauragės apylinkėse. Tačiau karu metais jie buvo beveik visai išninkinti. Buržuazinė Lietuvos vyriausybė nesirūpino šių brandžių paukščių apsauga, todėl jie visai išnyko.

1955 metais Kauno medžiotojų draugija iš Bulgarijos Liaudies Demokratinės Respublikos gavo 32 fazanus. Jie buvo iškurdinti netoli Kauno, gamybiniame ūkyje. Po metų rezultatai parodė, kad fermoje šie paukščiai visiškai patenkinamai. Praėjus metų gegužės mėnesi keturti čia išsaginti fazanai buvo paleisti į Raudondvario apylinkes Lomankos draustinių miškų.

Pavasarį miške buvo pastebėta porelė fazanų su jaunikliais. Paukščiai sekmingai žemojo ir veislasi. Šių metų gegužės mėnesi į natūralias sąlygas buvo paleisti dar septyni fazanai.

Šiuo metu fazanų veisimo darbą atlieka ir kiti respublikos medžiotojų draugijos gamybinių ūkių. Tokios fermos yra Vilniaus, Tauragės, Kapsuko rajonuose.

Nuotraukoje: gamtos apsaugos inspektorius K. Svitainis (kairėje) ir gamybinių ūkio darbuotojas P. Kuzevičius paleidžia fazanus į mišką.

Z. Didžgalvis

TSRS dviratininkų daugiadienės lenktynės

Birželio 15 d. Minske buvo duotas startas daugiadienėms dviratininkų lenktynėms. Jos vyko šiuo maršrutu: Minskas – Vilnius – Kaunas – Šiauliai – Ryga – Piarnu – Talinas – Narva – Leningradas – Novgorodas – Valdajus – Kaliningras – Maskva. Bendras trasa ilgis – 2.074 kilometrai.

Šiose lenktynėse dalyvavo keturiolikos sąjunginių respublikų, Maskvos ir Leningrado rinktinės. Klekvenoje komandoje – 6 žmonės.

Tarybų Lietuvos rinktinė – B. Krulikauskas, K. Norvalša, T. Zlotnikovas, A. Mikalopas,

R. Mackevičius ir A. Minalgala.

Pirmas Maskvoje į „Jaunuju plonleriu“ dviračių treka įvažiavo maskvietis Podjablonskis, o tuo po jo ir viesti kiti lenktynininkai.

Etapą laimėjo ukrainietis Amatuni – 4 val. 18 min. 43 sek., o komandoms – Ukrainos sportininkai. Mūsų dviratininkai ši kartą buvo dešimtūs.

Lenktynės pasibaigė. Sportininkai penkių respublikų keliakis nuvažiavo 2021 km. TSRS daugiadienės lenktynių čempiono vardą iškovojo Ukrainos sportininkas Nikolajus Ečken-

ka. Komandomis nugalėjo RTFSR dviratininkai. Tarybų Lietuvos komanda užėmė 8 vietą.

Geriausiai iš mūsų respublikos dviratininkų startavo K. Norvalša. Jis, aplenkës tokius žinomus lenktynininkus, kaip nusipelniusių sporto meistrą Vostriakovą, ukrainietį Amatuni, ir daug kitų, užėmė 11 vietą.

Sėkmingos buvo lenktynės ir A. Minalgai.

R. Mackevičui ir T. Zlotnikovui, jie visi, važiavę greičiau kaip 37 km per valandą, įvykdė TSRS sporto meistro normą.

Nuotraukoje: daugadienės lenktynių dalyviai distancijoje.

Už redaktorių P. MILAKNIS

Rokiškio durpynų kontorai skubiai reikalingas šaltkalvis elektrosuvinėtojas ir mechanikas.

Kreipkitis kasdien į durpynų kontorą nuo 9 iki 18 val. Rokiškis, Tarybų aikštė Nr. 22, telefono Nr. 81.

Administracija

KINOTEATRE „SAULUTĖ“
VII. 2 d. – „Širdies atmintis“.
VII. 3–4 d. d. – „Nepaprastas sekmadienis“.